

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ

**Матеріали
I Міжнародної науково-практичної конференції**

**ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ
СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ
У СТУДЕНТІВ ВНЗ**

Київ 2011

РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У НАВЧАННІ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ДИСКУСІЇ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	42
Ірина Сімкова	
ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ВНЗ	45
Олеся Собецька	
АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	47
Катерина Цареградська	
НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ	49
Вікторія Чмель	
THE INTERCULTURAL DIMENSION' IN LANGUAGE TEACHING	51
Дар'я Щипачова	
СЕКЦІЯ 2: ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ВНЗ	
ФОРМИРОВАНИЕ ИНОЯЗЫЧНОЙ СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ У СТУДЕНТОВ НЕЯЗЫКОВЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ПОДКАСТОВ	53
Жанна Аникина	
ВЕБІНАР ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	56
Яна Грищенко	
ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ В КОМПЬЮТЕРНОМ КЛАССЕ	58
Вадим Зюбанов	
ДО ПИТАННЯ ПРО ХАРАКТЕРНІ РИСИ ДИСТАНЦІЙНОЇ	61

ОСВІТИ

Оксана Корбут

THE ROLE OF MOBILE TECHNOLOGIES IN ENGLISH LEARNING	64
Ganna Korsun, Olena Leonova	
ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ІНТЕРНЕТУ В ОСВІТІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОН-ЛАЙН НАВЧАННЯ	66
Костянтин Лісецький	
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВНЗ	69
Анатолій Самусенко	
ЗМІСТ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ СТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКОГО НАУКОВОГО ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ	72
Оксана Синеккоп	
ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	73
Микола Тищенко	
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-ЗАОЧНИКІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	75
Анжела Чуфарлічева	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ВНЗ	78
Мар'яна Шевченко	
ФОРМИРОВАНИЕ ИНОЯЗЫЧНОЙ СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ В КОНТЕКСТЕ ИНТЕРНЕТ-ОБУЧЕНИЯ	81
Юлия Шишковская	
СЕКЦІЯ 3: ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ	
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	83
Ірина Грицай	

зазначено в Програмі АМПС, спрямована на розвиток розуміння й тлумачення різних аспектів культури і мовної поведінки у професійному середовищі. Вона сприяє розвитку вмінь, характерних для поведінки в різних культурних і професійних ситуаціях, та реагування на них ..." [8, с. 7].

Соціокультурну компетенцію (СКК) також визначають як знання культурних особливостей носіїв мови, їх звичок, традицій, норм поведінки й етикету та вміння розуміти комунікативну поведінку носіїв іноземної мови (ІМ) й адекватно використовувати набуті знання у процесі спілкування, залишаючись при цьому носієм іншої культури [3].

Вважають, що СКК складається з країнознавчої та лінгвокраїнознавчої компетенцій, де країнознавча компетенція – це знання студентів про культуру країни, мова якої вивчається (знання історії, географії, економіки, державного устрою, особливостей побуту, традицій та звичаїв країни), а лінгвокраїнознавча компетенція передбачає сформованість у студентів цілісної системи уявлень про національно-культурні особливості країни, що дозволяє асоціювати з мовною одиницею ту саму інформацію, що й носій мови, і досягати у такій спосіб повноцінної комунікації.

Таким чином, ми вважаємо, що під час навчання професійно орієнтованого спілкування студентів інженерних спеціальностей слід розвивати не лише навички і вміння професійно орієнтованого спілкування, але й культурознавчу, лінгвокультурознавчу й соціолінгвістичну спостережливість, соціокультурну чутливість до виявлення тенденцій у взаємодії міжнародного і національного у змісті мовленнєвої поведінки та соціокультурну неупередженість [4, с. 107-108]. А під час навчання ПОД у студентів технічних спеціальностей розвиваються такі особистісні якості як відкритість; психологічна готовність до спілкування з представниками інших культур, що мають інші погляди, переконання, стилі та образи життя; достатній рівень культури спілкування; мовленнєвий такт; культурну терпимість; наявність почуття відповідальності; володіння технологією усунення конфліктів тощо [4, с. 107-108; 7, с. 9].

Отже, вищесказане дає можливість зробити висновок, що формування соціокультурної компетенції і навчання ПОД у студентів технічних спеціальностей є взаємозалежним і повинно здійснюватися паралельно.

Література:

1. Ключев Е. В. Речевая коммуникация / Е. В. Ключев. – М.: ПРИОР, 1998. – 224 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – [під ред. С. Ю. Ніколаєвої]. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Лингводидактический энциклопедический словарь : более 2000 единиц / [сост. : А. Н. Шукин]. – М.: Астрель : АТС : Хранитель, 2007. – 746 с.
4. Сафонова В.В. Культуроведение в системе современного языкового образования / В.В. Сафонова // Иностр. яз. в шк. – 2001. – №3. – С.17-23.

5. Скалкин В. Л. Основы обучения устной иноязычной речи / В. Л. Скалкин. – М.: Русский язык, 1981. – 248 с.

6. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти / О. Б. Тарнопольський. – К.: Фірма "ІНКОС", 2006. – 246 с.

7. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация: Учеб. пособие / Светлана Григорьевна Тер-Минасова. – М.: Слово / Slovo, 2000. – 264 с.

8. English for Specific Purposes (ESP) National Curriculum for Universities / [Бакаєва Г. Є., Борисенко О. А., Зуєнок І. І. та ін.]. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.

9. Nazarova T. English for Specific Purposes in Russia : a historical perspective / T. Nazarova // ESP Russia. A Newsletter for Russian Teachers of English for Specific Purposes. – R.: British Council, 1995. – Vol. 1. – P. 4–5.

10. Zoppy S. A. Scheme for Teacher Education : Memory, Meaning and Methods / S. A. Zoppy. – Luxemburg : RBK, 2003. – P. 234–286.

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ВНЗ

Олеся Собецька

Національний технічний університет України «КПІ»

Реформування професійної освіти в Україні є частиною процесів модернізації освітніх систем, що відбулися за останні роки в європейських країнах і пов'язані з визнанням значущості знань як рушія суспільного добробуту та прогресу. Ці зміни стосуються створення нових навчальних програм, розробки новітніх технологій та методики навчання. Крім цього цей процес здійснюється в Україні згідно з вимогами Болонської декларації. Входження України в єдиний освітній простір підвищує значущість іноземної мови не тільки як академічної дисципліни, але і як засобу оволодіння вузькогалузевою спеціалізацією [5, с. 67].

У наші дні завдання вищих навчальних закладів – підготовка не лише спеціалістів, а й людей, які зможуть почуватися впевнено у світі безперестанних технологічних змін і переворотів, у світі, де достатньо часто доведеться стикатися з ситуаціями вибору та прийняття рішень, що торкаються життєвих інтересів як самих людей, так і багатьох інших. Таким чином, у сучасному суспільстві у вищій освіті дві ролі: перша – традиційна, пов'язана з підготовкою спеціалістів, друга – гуманітарна, пов'язана з розвитком людської особистості [4, с. 89].

Особлива роль у формуванні іншомовної соціокультурної компетенції у студентів належить іноземним мовам, за допомогою яких і відбувається безпосередній чи опосередкований діалог культур – рідної та іноземної. Іноземна мова в сучасних умовах інтенсивних міжнародних контактів стає

важливим засобом узагальнення пізнання дійсності й міжкультурної комунікації [2, с. 29].

Комунікативно-культурологічна концепція навчання ґрунтується на ідеї взаємопов'язаного вивчення мови та культури, що передбачає формування не лише мовленнєвої компетенції, а й комунікативно-культурологічної, яка стає

стратегією і основною метою вивчення іноземних мов [1, с. 91].

Володіння іноземною мовою повинно розглядатися не як бажаний, а як обов'язковий елемент професійної культури спеціаліста з вищою освітою. Таким чином, ефективне вирішення професійної, виховної, освітньої та розвиваючої цілей навчання іноземної мови вимагає знань історичних, культурних, релігійних, політичних, економічних тощо особливостей тих країн і народів, мова яких вивчається. Названа особливість зумовлює статус іноземної мови як дисципліни, що сприяє гуманізації навчання [3, с. 45].

Процеси, що відбуваються в освітньому просторі України, уможливили ситуацію, за якої викладачеві надається право і можливість самостійно обирати модель побудови курсів навчання будь-якого академічного предмета, у тому числі й іноземної мови, вибирати підручники, навчальні посібники та інші засоби навчання. За таких умов викладач справді відчуває себе рівноправним господарем в організації навчального процесу, оскільки, покладаючись на власний професійний досвід і враховуючи об'єктивні та суб'єктивні чинники цього процесу, він сам забезпечує себе всім необхідним, що, як йому уявляється, сприятиме його ефективній діяльності та успішній реалізації поставлених мети і завдань. Саме викладач у нових умовах має адекватно визначитись у розмаїтті методичних концепцій, існуючих підручників та посібників і обрати ті, які найповніше відповідають сучасним освітнім реаліям і умовам, у яких здійснюється навчання іноземної мови в даному вищому закладі освіти. Він також має враховувати основні потреби сучасного етапу соціально-історичного розвитку держави і регіону у фахівців, які досконало володіли б іноземною мовою, і їхній рівень соціокультурних знань про країну, мова якої вивчається, дав би їм можливість почуватися комфортно в тій країні, яку потрібно було б відвідати з певною метою [2, с.298-299].

Сучасні вимоги до володіння іноземною мовою вимагають змін в організації і проведенні практичних занять, на яких, відповідно до нової програми Англійської мови технічного спрямування, мають переважати групові, парні, командні форми роботи у поєднанні з самостійною роботою студентів. На старших курсах студенти мають практикуватись у проведенні презентацій, підготовці та організації переговорів, написанні офіційних листів, реклаमाцій, інших документів [2, с.307-308].

Література:

1. Бабенко Т. Навчання іноземних мов як чинник соціальної адаптації особистості в добу глобалізації // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2009. – № 3. – С. 90–94.

2. Гришкова Р.О. Формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей: Монографія. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 424 с.

3. Зеленська О. П. Формування іншомовної соціокультурної компетенції курсантів вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України на заняттях з іноземної мови // Педагогічні науки. Збірник наукових праць. – № 55. – 2010. – С. 42-45.

4. Жюзіна Т. Науки про культуру та мистецтво в структурі гуманітарної університетської освіти: аналіз зарубіжних тенденцій // Вища школа. – № 5. – 2005. — С. 89–103.

5. Измайлова О.А. Формування іншомовної комунікативної компетенції як структурного компонента комунікативної культури студентів мовних ВНЗ // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – 2010. – Випуск 17. – С. 66-72.

АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Катерина Цареградська

Національний Технічний Університет України «КПІ»

Формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів технічних спеціальностей передбачає пошук ефективних методів і засобів навчання іноземної мови. Під час пізнання реалій мовної культури відбувається розвиток міжкультурної мовної особистості. Питаннями інтелектуального розвитку та проблемного навчання займалися відомі вчені та дослідники, серед яких Н. А. Менчінська, П. Я. Гальперін, Н. Ф. Тализіна, О. В. Ковалевська та ін. Використання методу проблемного навчання сприяє творчому розвитку пізнавальної активності студентів. Сучасні суспільно-економічні тенденції в Україні ставлять перед випускниками технічних факультетів задачу оволодіти не тільки мовними знаннями та мовленнєвими навичками, а й творчими пошуковими вміннями самостійної роботи в ході постановки та вирішення лінгвістичних, комунікативних та духовно-ціннісних завдань [1, с.180]. Таким чином, актуальність використання методів проблемного навчання зумовлена сучасними вимогами до процесу навчання у вищих навчальних закладах.

Існує точка зору певних дослідників, які стверджують, що максимальний ефект у взаємопов'язаному розвитку мовних вмінь у всіх видах мовленнєвої діяльності буде досягнуто в тому випадку, якщо формування вмінь іншомовної мовленнєвої діяльності будуватиметься за допомогою відношення до студента як до суб'єкта іншомовної навчальної діяльності, що вміє мислити, планувати, здійснювати, самостійно контролювати та коректувати процеси мовленнєвої діяльності [2, с.107].